

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.986/2023/9.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Molnár Ferencné dr., a tanács elnöke
Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, előadó bíró
Dr. Bartkó Levente, bíró
Dr. Hornyák Szabolcs János, bíró
Dr. Varga Eszter, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2024. június 4.

Az ügy tárgya: kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmény

Terhelt(ek):

Első fok: Fővárosi Törvényszék, 94.B.276/2021/40., ítélet, tárgyalás,
2022. december 14.

Másodfok: Fővárosi Ítéltábla, 4.Bf.61/2023/18., ítélet, nyilvános ülés,
2023. június 22.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmény miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Fővárosi Törvényszék 94.B.276/2021/40. számú és a Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.61/2023/18. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2022. december 14. napján kihirdetett 94.B.276/2021/40. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki kábítószer-kereskedelem büntettségében [Btk. 176. § (1) bekezdés, (3) bekezdés] és új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntettségében [Btk. 184. § (1) bekezdés], ezért halmazati büntetésül 6 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 7 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A bíróság a szabadságvesztés tartamába beszámította a terhelt által előzetes fogvatartásban és bünyügyi felügyeletben töltött időt, 35.670 forintra vagyonekobjást rendelt el, és rendelkezett a bűnjelekről, valamint az eljárás során felmerült bünyügyi költségről.

[2] Kétirányú fellebbezések alapján eljárva a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2023. június 22. napján jogerős 4.Bf.61/2023/18. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a terhelt szabadságvesztésének végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg, és a vagyonekobjást további 120.000 forintra is elrendelte. Pontosította a terhelt által előzetes fogvatartásban és bünyügyi felügyelet hatálya alatt töltött idő beszámítására vonatkozó rendelkezést, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[3] Az eljáró bíróság által megállapított, a felülvizsgálattal érintett III/2. tényállási pont lényege a következő:

a terhelt 2019 augusztusától 2020. július 14. napjáig meg nem állapítható személyektől kábítószerket és új pszichoaktív anyagokat szerzett meg, amelyeket részben továbbértékesített.

A terhelt 2020 nyarán nagyobb mennyiségű amfetamin tartalmú, speed fantázianeveű anyagot szerzett meg továbbértékesítési céllal, és azt a terhelt által használt lakásának hűtőszekrényének mélyhűtő rekeszében tárolta, amelyből 2020. július 14. napján bruttó 185,91 gramm, száradás után 85,43 gramm anyagot foglaltak le.

A terhelt 2020. július 14. napján 17.25 órakor az egyetem bejáratától 20 méterre – előzetes megbeszélés alapján találkozott, az 1. számú tanúval, tőle átvett egy kifejezetten erre szánt tégelyt, felment a lakásba, és abba bruttó 5,88 gramm, száradás után 2,49 gramm anyagot tett, majd visszamenve átadta az 1. számú tanúnak.

A terhelt által továbbértékesítési céllal tartott, és az 1. számú tanúnak értékesített anyag 28,6 gramm, illetve 0,864 gramm amfetamin-bázist tartalmazott, amelyek együttes mennyisége meghaladja a jelentős mennyiség alsó határát, annak körülbelül 2,66-szorosa.

II.

[4] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján elsődlegesen a támadott határozat hatályon kívül helyezése és az eljáró bíróság új eljárás lefolytatására utasítása, másodlagosan a kábítószer-kereskedelem büntette minősítésének megváltoztatása érdekében.

[5] Indokai szerint a bíróság helytelen tényállást állapított meg, mert ő nem kereskedett kábítószerrel, az eljárás során erre vonatkozó bizonyíték nem állt rendelkezésre. Álláspontja

szerint nem kábítószer-kereskedelem büntettét, hanem új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntettét követte el, és mivel ezen bűncselekmény büntetési tétele egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, a jogerős ítélettel kiszabott 6 év szabadságvesztés törvénysértően került meghatározásra.

[6] Kifejtette, hogy a vele szemben feljelentést tévő személy a rá nézve terhelő vallomását „kényszerhelyzetben” tette, és azt később vissza is vonta. Sérelmezte továbbá, hogy a tőle lefoglalt csomagról nem tudta, hogy az kábítószer tartalmaz, és az sem helytálló, hogy a tevékenységét jövedelemkiegészítésként végezte, mert akkoriban bejelentett vagyonőri tevékenysége után rendszeres jövedelemmel rendelkezett.

[7] Kifogásolta, hogy a nyomozás során beszerzett bizonyítékok alkalmatlanok arra, hogy vele szemben megfelelő és elegendő indokot szolgáltatassanak, az eljárásban rá nézve terhelő vallomás, tárgyi bizonyíték, cellainformáció nem volt. Bizonyíték hiányában nem marasztalhatta volna el őt a bíróság, és nem került bizonyításra az sem, hogy a kábítószer-kereskedelmi tevékenységéből jelentős haszonra tett volna szert.

[8] Kifogásolta védőjének tevékenységét, mivel kizárólag enyhítésért és nem bizonyítottság hiányában történő felmentés érdekében jelentett be fellebbezést. Sérelmezte azt is, hogy a vagyoneklobzás elrendelésére vele szemben törvénysértően került sor, mert nem nyert bizonyítást az, hogy a nála talált pénzösszeg bűncselekmény elkövetéséből származik.

[9] Mindezek alapján a támadott határozat hatályon kívül helyezését, illetve megváltoztatását indítványozta.

[10] A Legfőbb Ügyészség BF.1111/2023/2. számú nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta.

[11] Kifejtette, hogy az indítványozó részben a tényállás megalapozottságát vitatja és a bíróságok bizonyítékokat értékelő tevékenységét kifogásolja, amelyre a felülvizsgálati eljárás keretei között nincs lehetőség. Szintén nem felülvizsgálati eljárásra okot adó eljárási szabálysértés, ha a terhelt védője korlátozott felülbírálatot eredményező fellebbezést jelentett be, mert a terheltnek önálló fellebbezési joga van, így maga is támadhatta volna az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást és a kábítószer-kereskedelem büntetében történő marasztalását.

[12] A felülvizsgálattal érintett tényállási pont maradéktalanul tartalmazza azokat a tényeket, amelyek a terhelt kábítószer-kereskedelem büntetében történő bűnösségének megállapítását, valamint a cselekményének a jogerős ítélet szerinti minősítését megalapozzák.

[13] Álláspontja szerint a felülvizsgálati indítvánnyal érintett 2. tényállási pontban írt cselekmény helyes minősítése a Btk. 176. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntette, valamint a Btk. 177. § (1) bekezdése c) pont ca) alpontjába ütköző kábítószer-kereskedelem büntette, ugyanakkor a téves minősítés nem eredményezett törvénysértő büntetést, mivel a halmazati büntetési tételkeret felső határa ezzel változatlanul 25 év maradt.

[14] A felülvizsgálati indítványnak a vagyoneklobzást sérelmező része törvényben kizárt, mert a vagyoneklobzás esetleges törvénysértő elrendelése egyszerűsített felülvizsgálati eljárásban korrigálható, márpedig nincs helye felülvizsgálatnak, ha a törvénysértés egyszerűsített felülvizsgálati eljárás lefolytatása útján orvosolható.

[15] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a Fővárosi Törvényszék 94.B.276/2021/40. számú és a Fővárosi Ítélettábla 4.Bf.61/2023/18. számú ítéletét hatályában tartsa fenn.

[16] A terhelt felülvizsgálati indítványa nem alapos.

[17] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szembeni jogi – nem ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokból vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[18] A Be. 659. § (1) bekezdéséből következően a jogkövetkeztetések – így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának – helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

[19] Az indítványozó sérelmezte, hogy az irányadó tényállás mellett a cselekményének minősítése törvénysértő, melynek következtében törvénysértően súlyos büntetést szabott ki a bíróság.

[20] Kétségtelen, hogy a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja lehetővé teszi a felülvizsgálatot, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályainak megsértésével törvénysértő büntetést szabtak ki.

[21] A Btk. 176. § (1) bekezdése szerint, aki kábítószerrel kínál, átad, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[22] A kereskedés mint elkövetési magatartás adásvételek által valósul meg, mely haszonszerzésre irányul. Magában foglal minden olyan tevékenységet, amely elősegíti, hogy a kábítószer eljusson a viszonteladóhoz vagy a fogyasztóhoz. Ezek közé tartozik a kábítószernek kereskedés céljából történő megszerzése, készletezése is, amely magatartás befejezett önálló tettesi cselekmény.

[23] Az irányadó tényállás egyértelműen tartalmazza, hogy a terhelt 2019 augusztusa és 2020. július közepe közötti időszakban, tehát közel egy éven keresztül kábítószereket szerzett meg, amelyeknek egy részét továbbértékesítette. 2020 nyarán – ugyancsak továbbértékesítési céllal – nagyobb mennyiségű amfetamintartalmú, speed fantázianevű anyagot szerzett meg, amit az általa használt lakás hűtőszekrényének mélyhűtő rekeszében tárolt, majd 2020. július 14. napján 17.25 órakor előzetes megbeszélés alapján az egyetem bejáratától 20 méterre találkozott az 1. számú tanúval, akitől egy kifejezetten erre szánt téglát vett át, felment a fenti lakásba, és a téglába bruttó 5,88 gramm, száradás után 2,49 gramm anyagot tett, majd visszamenve azt átadta vevőjének. Ugyanezen a napon tőle bruttó 185,91 gramm, száradás után 85,43 gramm anyag került lefoglalásra, ekként az általa továbbértékesítési céllal tartott és értékesített anyag 28,6 gramm, illetve 0,864 gramm amfetaminbázist tartalmazott, amelyek együttes mennyisége meghaladja a jelentős mennyiség alsó határát, annak körülbelül 2,66-szorosa.

[24] A tényállásból kitűnően a terhelt valójában a kábítószerpiac szereplőjeként, a kereskedői lánc részeként értékesített kábítószerrel.

[25] Jelen ügyben a terhelt által kifejtett magatartás, valamint az általa átadott, illetve tőle lefoglalt kábítószer mennyisége együttesen azok, amik a felrótt bűncselekmény mögötti tudattartalom mibenlétét meghatározzák.

[26] E tényekből egyértelműen megállapítható, hogy a terhelt szándéka és tevékenysége egyaránt kábítószerrel kereskedésre irányult.

[27] A Btk. 459. § (1) bekezdés 18. pontjában határozza meg a kábítószer, míg a 459. § (1) bekezdés 33. pontjában az új pszichoaktív anyag fogalmát.

[28] Mindezek alapján nem kétséges, hogy a terhelt által megszerzett, értékesített, illetve továbbértékesítési céllal tartott amfetamintartalmú, speed fantázianevű anyag kábítószer és

nem új pszichoaktív anyag, téves tehát a terhelt álláspontja, mely szerint a III/2. tényállási pontban terhére rótt cselekmény nem kábítószer-kereskedelem, hanem új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntette.

[29] Helytálló a Legfőbb Ügyészség azon álláspontja, amely szerint a kábítószer-kereskedelem bűncselekménye két szinten szabályozott, a Btk. 176. §-ában meghatározott törvényi tényálláshoz képest a 177. § önálló és egységes tényállásban foglalja össze azokat a forgalmazói típusú elkövetési magatartásokat, amelyek kifejtése tizennyolcadik életévét be nem töltött személlyel szemben történik [Btk. 177. § (1) bekezdés a) pont], tizennyolcadik életévét be nem töltött személy felhasználásával valósul meg [Btk. 177. § (1) bekezdés b) pont], valamint, ha azt meghatározott intézmények területén, illetve azok közvetlen környezetében követik el [Btk. 177. § (1) bekezdés c) pont].

[30] A Btk. 177. § ugyancsak tartalmaz alap-, minősített és privilegizált eseteket, amelyek közös jellemzője, hogy elkövetőjük csak tizennyolcadik életévét betöltött személy lehet, ekként tehát a Btk. 176. §-a és a Btk. 177. §-a a kábítószer-kereskedelemnek nem azonos, hanem egymástól elkülönülő, külön-külön törvényi tényállása (1/2007. BJE I. pont). A szétválasztásuk alapja, hogy a jogalkotó egyértelmű különbséget tett az ott írt elkövetési fordulatok társadalomra veszélyessége között. A kábítószer-mennyiségek pedig csak az azonos törvényi tényállás alá eső elkövetési magatartások viszonyában összegezhetőek.

[31] Következetes az ítélkezési gyakorlat abban, hogy oktatási feladatok ellátására rendelt épület területén, annak közvetlen közelében követi el a kábítószer-kereskedelem büntettét, aki kábítószerrel az egyetem területén – ideértve az odatartozó kollégiumok, diákszállók –, valamint ezek közvetlen közelében lévő szórakozóhelyen értékesít, akkor is, ha az eladás felnőttkorú személy részére történik. Az oktatási feladatok ellátására rendelt épület fogalma nem szűkíthető le kizárólagosan a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény hatálya alá tartozó közoktatási intézményekre, hanem a campus (egyetem zárt területe és a hozzá tartozó épületek) mint felsőoktatási intézmény teljes területe annak minősül (BH 2020.230., Kúria Bfv.III.1.179/2019.).

[32] Következésképpen a terhelt III/2. tényállási pontban írt cselekményének helyes minősítése a Btk. 176. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntette, valamint a Btk. 177. § (1) bekezdése c) pont ca) alpontjába ütköző kábítószer-kereskedelem büntette.

[33] A büntetés (illetve intézkedés) törvényessége esetében a felülvizsgálat oka a Btk. – adott büntetés kiszabása (intézkedés alkalmazása) anyagi jogi alapjára, valamint a nemére, mértékére vonatkozó – mérlegelést nem tűrő rendelkezésének megszegése.

[34] Konkrét ügyben a büntetés anyagi jogi alapja

– részint a helyes minősítést meghatározó,

– részint az adott büntetés kiszabására (intézkedés alkalmazására), valamint nemére, mértékére vonatkozó anyagi jogi rendelkezés.

[35] A helyes minősítéshez kapcsolódó törvényi keretek között kiszabott büntetés nem törvénysértő, azaz, amennyiben a minősítés törvényes, és az annak alapján kiszabott büntetés is megfelel a büntető anyagi jog szabályainak, akkor a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja szerinti okból nincs lehetőség a jogerős határozat megváltoztatására.

[36] A Btk. 176. § (3) bekezdése szerint a büntetés öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a bűncselekményt jelentős mennyiségű kábítószerrel követik el, míg a Btk. 177. § (1) bekezdése c) pont ca) alpontja szerinti büntett öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, halmazati büntetés esetén a határozott ideig tartó szabadságvesztés maximuma 25 év.

[37] A jelen ügyben a téves minősítés törvénysértő büntetést nem eredményezett, következésképpen a terhelttel szemben – halmazati büntetésül – kiszabott 6 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztés – miként a 7 év közügyektől eltiltás mellékbüntetés – alkalmazása nem törvénysértő.

[38] A Be. 659. § (1) bekezdése alapján felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt és eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[39] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vitatható. A jogkövetkeztetések – így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának – helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

[40] Ezzel szemben a terhelt az indítványában részben a tényállás megalapozottságát vitatta, a bizonyítást, a bizonyítékok értékelését kifogásolta. Érvelése szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem állapítható meg a terhére a kábítószer-kereskedelem büntette, továbbá a bizonyítékokból levont következtetések tévesek. Ennek kifogásolására azonban a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség, az indítvány e részében törvényben kizárt.

[41] A Kúria az indítvány védői tevékenységet sérelmező részét érintően megjegyzi a következőket.

[42] A védő kötelezettségeit a hatályos büntetőeljárás törvény tételesen felsorolja, ám azok között a védői eljárás sikere, úgyszintén a fellebbezés kötelező bejelentése nem szerepelnek. Ezért a védő eljárása, védői tevékenysége a felülvizsgálati eljárásban nem vizsgálható, s rendkívüli jogorvoslat arra nem alapozható, hogy az ügydöntő határozat elsőfokú jogerőre emelkedése a védői fellebbezés elmaradása miatt történt, mert a fellebbezési jog gyakorlása az arra jogosultakat – köztük a terheltet – önállóan, a másik féltől függetlenül illeti meg (BH 2017.114., Kúria Bfv.III.1.587/2016.).

[43] Helytállóan mutatott rá a Legfőbb Ügyészség, hogy a terheltnek önálló fellebbezési joga van, így abban az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást és bűnösségének a kábítószer-kereskedelem büntetében történő megállapítását maga is támadhatta volna, ekként nem alapozza meg a felülvizsgálati eljárást, ha a védő pusztán korlátozott felülbírálatot eredményező fellebbezést jelentett be, és a másodfokú bíróság ennek okán az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozottságát nem vizsgálhatta.

[44] Az indítvány kifogásolta a bíróság vagyonek Kobzás tárgyában hozott rendelkezését is.

[45] A Be. 650. § (1) bekezdés c) pontja szerint nincs helye felülvizsgálatnak, ha a törvénysértés egyszerűsített felülvizsgálati eljárás lefolytatása útján orvosolható.

[46] A Be. 671. § 12. pont második fordulata alapján egyszerűsített felülvizsgálati eljárás lefolytatásának van helye, ha a bíróság az alapügyben a törvény kötelező rendelkezése ellenére nem rendelkezett, vagy nem a törvénynek megfelelően rendelkezett a vagyonek Kobzásról. Az indítvány tehát e részében is törvényben kizárt.

[47] Ekként a Kúria – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek felülvizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a Be. 660. § (1) bekezdése alapján tanácsulésen eljárva a felülvizsgálati indítványt nem találta alaposnak, és a Fővárosi Törvényszék 94.B.276/2021/40. számú, illetőleg a Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.61/2023/18. számú ítéletét tekintetében a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[48] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[49] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2024. június 4.

Molnár Ferencné dr. s.k. a tanács elnöke, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. előadó bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. bíró, Dr. Varga Eszter s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző